

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.130/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Ács Ferenc Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Simonffy u. 57. szám, ügyintéző: Dr. Ács Ferenc ügyvéd) által képviselt felperes Korlátolt Felelősségű Társaság (felperes címe) felperesnek-, a Fazekas Ügyvédi Iroda (5000 Szolnok, Dózsa György u. 2. fszt. 1. szám, ügyintéző: Dr. Fazekas Attila ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kezességvállalás iránt indított perében, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. december 8. napján kelt, 1. G. 40.028/2009/15. számú ítélete ellen a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 125 000 (Egyszázhuszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2005. március 8. napján „Értékesítési szerződés kivitelezők részére” megnevezéssel szerződést kötött a „B.” Kft-vel, az alperes pedig az ugyanezen a napon kelt nyilatkozattal készfizető kezességet vállalt a „B.” Kft-nek a szerződés alapján keletkező tartozásai megfizetéséért.

A felperes és a „B.” Kft. 2008. február 4. napján szállítási szerződést kötöttek, melyben - többek között - rendelkeztek a 2005. március 8. napján megkötött szállítási szerződés hatályának a megszűnéséről, az alperes pedig a szerződés záradékaként megfogalmazott nyilatkozattal készfizető kezességet vállalt a „B.” Kft-nek a szerződés alapján keletkező tartozásaiért.

A felperes a 2007. november 26-a és 2008. február 15-e közötti teljesítések alapján összesen 16 401 352 Ft vételárról állított ki számlákat a „B.” Kft.-vel szemben.

A „Ber és Gar” Kft. felszámolását a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 4. Fpk. 09-08-000160 szám alatt folyamatban lévő felszámolási eljárásban elrendelte, a felszámolás kezdő időpontja 2008. július 28. napja volt.

A felperes 2008. szeptember 9. napján a „B.r” Kft. felszámolójánál 16 401 352 Ft tőke és annak késedelmi kamatából álló hitelezői igényt jelentett be. Kérte a felszámoló nyilatkozatát arról, hogy a követelés megtérülése várható-e, ha pedig a követelés megtérülése nem várható, az 1991. évi IL. törvény 46. § (8) bekezdése alapján kérte a 2000. évi C. törvény 3. § (4) bekezdés 10.) pontja szerinti igazolás, azaz a behajthatatlansági nyilatkozat kiadását.

A felszámoló 2008. szeptember 7. napján kiadta a behajthatatlansági nyilatkozatot.

A felperes 2008. október 1. napján jogosultként fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperessel, mint kötelezettel szemben 16 401 352 Ft és ezen összegnek az egyes számlákon feltüntetett teljesítési határidőt követő naptól járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatának, valamint költségének a megfizetése iránt.

A kötelezett az ellentmondásában a követelés jogalapját ésösszagszerúségét is vitatta.

Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban felperes a keresetét a tőke és a késedelmi kamat kezdő időpontjai vonatkozásában változatlanul fenntartotta, a késedelmi kamat összegét pedig a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti mértékben határozta meg, és a perköltség megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy a „B.” Kft. tartozásaiból 7 000 000 Ft-ot megfizetett a felperesnek, és ezzel egyidejűleg megállapodott a felperes törvényes képviselőjével arról, hogy a teljesítésre figyelemmel a kezességvállalást megszüntetik.

Az elsőfokú bíróság a 15. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250 000 Ft perköltséget.

Döntését azzal indokolta, hogy a „B.” Kft. elleni felszámolási eljárásban a felperes hitelezői igényét a felszámoló nem vette nyilvántartásba, behajthatatlansági nyilatkozatot adott ki részére, mely azt a célt szolgálja, hogy a jogosult a társasági adó alapját csökkentse. Ilyen esetben az igénybejelentés nem nyilvántartásba vétel céljából történik, hanem a nyilatkozat kiadása érdekében, ebből következően a jogosult nem tekinthető hitelezőnek, és nem rendelkezik a hitelezőt megillető jogokkal. Figyelemmel arra, hogy a Cstv. 37. § (1) bekezdésében rögzített határidő eltelt, így a Cstv. 37. § (3) bekezdésében rögzített jogvesztés bekövetkezett.

Mivel a kezesség járulékos jellegű, a főkötelezett vonatkozásában bekövetkezett jogvesztés a mellékkötelezettre is kihat, ezért az alperes fizetési kötelezettsége megszűnt.

A pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú perköltségének a megfizetésére, amelynek megállapításánál értékelte azt a körülményt, hogy a kereset elutasítására az alperes érdemi védekezésétől eltérő indok alapján került sor.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását - az alperes kereset szerinti és perköltségben történő marasztalását - kérte, arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő.

Azzal érvelt, hogy készfizető kezességnél a kezest nem illeti meg a sortartás kifogása, és mint ilyen nem követelheti, hogy a felperes a követelését először a „B.” Kft.-vel szemben érvényesítse, és csak annak sikertelensége esetén lépjen fel vele szemben. Álláspontja szerint a készfizető kezességvállalásra tekintettel egyáltalán nem lett volna kötelezettsége a követelést a „B.” Kft.-vel szemben érvényesíteni.

Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság döntése indokolásában olyan bírósági határozatokra hivatkozott, amelyekben a megállapított tényállások semmilyen hasonlóságot nem mutatnak a jelen eljárással.

Az elsőfokú bíróság által hivatkozott eseti döntésekben ugyanis a Gt. szerinti mögöttesen felelős beltaggal szemben érvényesített igényről van szó, ahol törvényi követelmény, hogy a főadóssal szembeni felszámolási eljárásban a követelés bejelentésre kerüljön, ugyanakkor a készfizető kezes esetében ez a követelmény nem áll fenn.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását - és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását - kérte.

Továbbra is állította, hogy 2008. nyarán megfizetett a felperes ügyvezetőjének, G.J.-nak 7 000 000 Ft-ot, mely összeg átadásakor a felperes törvényes képviselőjével szóban akként állapodott meg, hogy ezen összeg megfizetésével szabadul a készfizető kezesség kötelezettsége alól.

Állította, hogy a 7 000 000 Ft megfizetésére nem „magánszemélyes kölcsönből” eredő tartozás, hanem a „B.” Kft. tartozása törlesztéseként került sor.

Osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a „B.” Kft. felszámolási eljárásában a hitelezői igény bejelentésére nyitva álló jogvesztő határidő eltelt, a felperes a behajthatatlansági nyilatkozat kiadása folytán hitelezőnek nem tekinthető, ezáltal a Cstv. 37. § (3) bekezdésében rögzített jogvesztés bekövetkezett. A kezesség járulékos jellege miatt pedig a főkötelezett vonatkozásában bekövetkezett jogvesztés kihat a mellékkötelezetre is.

A felperes az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében fenntartotta a fellebbezésében foglaltakat, és változatlanul állította, hogy az alperes a 7 000 000 Ft összeget nem a felperes részére, hanem a felperes ügyvezetőjével kötött kölcsönszerződésre tekintettel, a 2007. december 19. napján kelt tartozáselismerő nyilatkozat alapján fizette meg G.J. részére, aki a csatolt átvételi elismervények alapján a 7 000 000 Ft több részletben történő átvételét soha nem vitatta.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezését a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A. § (1) bekezdésének f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetésre jutott, döntését kellő részletességgel megindokolta, mely megfelelően támasztja alá az ítélet rendelkezéseit, ezért az indokolás kiegészítése szükségtelen. Az ítélet tábla csupán a felperes fellebbezésében felhozott érveléssel szemben mutat rá az alábbiakra.

A peres felek között nem volt vita tárgya, hogy az alperes készfizető kezességet vállalt a „B.” Kft. perbeli tartozásaiért.

A kezesség a Ptk. 272. §-ának (1), illetve a Ptk. 273. §-ának (1) bekezdései szerint járulékos jellegű szerződést biztosító mellékkötelezettség. A járulékos jellegéből adódik, hogy a kezes kötelezettsége ahhoz a kötelezettséghez igazodik, amelyért a kezességet vállalta, és érvényesítheti mindazokat a kifogásokat, amelyeket a főkötelezett érvényesíthet a jogosulttal szemben.

A készfizető kezes nem önálló adós, a vele szembeni követelés nem a saját, hanem a főkötelezett tartozása, akkor is, ha a készfizető kezes önállóan perelhető. A kezesi felelősség járulékos jellegéből következik az is, hogy a kötelezett oldalán bekövetkezett akár objektív, akár szubjektív jogi tények kihatnak a járulékos kötelezettre. Ha tehát a főkötelezett teljesít, a járulékos kötelezett szabadul a kötelezettség alól, vagy ha a követelés a főkötelezettel szemben elévült, akkor az a járulékos kötelezettel szemben is elévült, miután a járulékos kötelezett hivatkozhat a főkötelezettet megillető elévülési kifogásra is.

Készfizető kezesség esetén a kezest nem illeti meg a sortartás kifogása, azaz a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelésének először a kötelezettől való behajtását kísérelje meg.

A perbeli esetben azonban a felperes szükségtelenül utalt a sortartási kifogás hiányára, mivel a perbeli jogvita megítélésénél a sortartási kifogásnak nem volt relevanciája. A felperes ugyanis először nem a készfizető kezessel szemben érvényesítette az igényét, hanem csak 2008. október 1. napján terjesztette elő fizetési meghagyás iránti kérelmét, amikor már a behajthatatlansági nyilatkozat birtokában volt. Így a főkötelezett vonatkozásában bekövetkezett jogvesztés kihatott a mellékkötelezettre, ezért a sortartási kifogás hiányára már nem lehetett hivatkozni.

A felperes a fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú bíróságnak a behajthatatlansági nyilatkozattal kapcsolatos álláspontját, mindössze arra hivatkozott, hogy téves a készfizető kezesre, és a Gt. szerinti mögöttes felelősre vonatkozó szabályoknak a párhuzamba állítása, mivel utóbbi esetében törvényi követelmény a felszámolási eljárás során a követelés bejelentése, míg az a készfizető kezessel szemben feltételként nem írható elő.

A felperes érvelése annyiban helytálló, hogy a mögöttesen felelős esetében az igényérvényesítés feltétele a főadós felszámolási eljárásában a követelés bejelentése, ezzel szemben készfizető kezesség esetén - éppen a sortartási kifogás hiánya miatt - az nem lehet az igényérvényesítés feltétele. A perbeli esetben azonban - a fentebb kifejtettek szerint - nem ez okból került sor az igényérvényesítés elutasítására, hanem azért, mert a főkötelezettel szemben bekövetkezett jogvesztés megelőzte a készfizető kezessel szembeni

igény érvényesítését, és emiatt a jogvesztés kihatott a kézfizető kezesre, ahogyan arra az 1/2007. PJE határozat is rámutatott a kezesi felelősség járulékoságánál.

Az elsőfokú bíróság a helyes jogi álláspontja miatt nem vizsgálta (nem kellett, hogy vizsgálja) az alperesnek a teljesítésre, illetve a kézfizető kezesi szerződés megszűnésére vonatkozó állításának a helytállóságát, mivel a kézfizető kezesség egyéb okból történő megszűnése folytán annak jelentősége nem volt.

Az ítélet tábla mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét - lényegében helyes indokai szerint - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítélet tábla a Pp. 78. §-a (1) bekezdésének rendelkezése szerint kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (2) bekezdés a.) és b.) pontja, az (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg azzal, hogy arra a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján felszámította az ügyvédi tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét is.

Az ítélet tábla a másodfokú perköltség megállapításánál figyelembe vette azt a tényt, hogy a fellebbezés elbírálására tárgyaláson kívül került sor.

Debrecen, 2010. május hó 21. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk előadó bíró,
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó